

7/3524
GK 99

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 2492
Konu : İzmir Milletvekili
Ali YİĞİT'in
Yazılı Soru Önergesi

....../....../2016
03 Mayıs 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazınız

İzmir Milletvekili Sayın Ali YİĞİT'in Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/3524 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (3 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ YİĞİT'İN
TBMM 7/3524 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

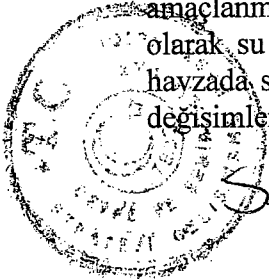
Artan nüfus ve sanayileşmeyle birlikte arıtma tesisi olmayan yerleşim birimleri ve sanayi tesisleri, çevre kirliliği oluşturan en önemli nedenlerin başında gelmektedir. Bu bağlamda geniş bir havzaya sahip Gediz, Nif, Küçük Menderes ve Bakırçay'dan artık su değil kanalizasyon akmaktadır. Gediz artık bir nehirden çok sahip olduğu endüstriyel ve evsel atıkları ile hem havza için hem de İzmir Körfezi için önemli bir kirletici kaynaktır. Nif Çayı da aynı şekilde hem havzaya hem körfeze tehlike saçmaktadır. Küçük Menderes ve Bakırçay nehirleri ise iç körfezi değil ama hem kendi havzalarını hem de kıyı boyunu kirletmektedir. Kirlilik, içme suyu baraj havzalarını, su kaynaklarını, tarım arazilerini ve tarıma elverişli toprakları tehdit etmeye başlamıştır. Bu bağlamda;

- 1- Çevre kirliliğinin en önemli tetikçileri arasında olan dere, çay ve nehirlerle yönelik bilimsel temele dayanan havza yönetim anlayışı konusunda hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 2- Havza bazında mekânsal planlama çalışmaları yapılmakta mıdır? Özellikle Gediz, Bakırçay, Küçük Menderes ve Nif Çayı Havzalarıyla ilgili bu kapsamda hangi adımlar atılmaktadır?
- 3- Coğrafi Bilgi Sistemi tabanlı İzmir İli Arazi Sınıflandırması projesi ve tarıma elverişli toprakların korunmasına yönelik çalışmalar hangi aşamada?
- 4- İzmir'de çevre kirliliğine yol açan ve arıtma tesisi olmayan yerleşim birimleri ve fabrikalarla ilgili hangi önlemler alınmaktadır?
- 5- İzmir'de halen bakanlığınızca yürütülen çevre projeleri nelerdir? Bu projeler hangi aşamada ve tamamlanmasına yönelik öngörülen tarihler nelerdir?

CEVAPLAR:

1- Çevre Kirliliğinin en önemli tetikçileri arasında olan dere, çay ve nehirlerle yönelik bilimsel temele dayanan havza yönetim anlayışı konusunda yürütülen çalışmalar:

- 644 sayılı KHK ile Bakanlığımıza “Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm, ve analiz ölçütlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak;.....” görevleri verilmiştir. Bu kapsamda, Bakanlığımızca, 2012 yılından itibaren “Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı (EKİP)” hazırlanarak havza izlemelerine başlanmıştır. Bu program ile alıcı ortamlarda su izleme çalışmaları yapılarak sıcak noktaların belirlenmesi ve havza bazında kirliliğin önlenmesine yönelik gerekli önlemlerin alınmasına yönelik veri sağlanması amaçlanmıştır. Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde mevsimsel olarak su kalitesi izleme çalışmaları yapılmakta olup; izleme verileri doğrultusunda havzada sıcak noktalar belirlenerek haritalara işlenmekte ve havzaların yıllık kirlilik değişimleri değerlendirilmektedir.

- Çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik olarak Bakanlığımızca Havza Bazlı Kirlilik Önleme Eylem Planları hazırlanmakta olup, İzmir ilinin bir kısmının da içerisinde yer aldığı Gediz Nehri Havzası öncelikli olarak ele alınarak, havzada Bakanlığımız koordinasyonunda "Gediz Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı" hazırlanmıştır. Söz konusu plan ile kısa, orta ve uzun vadede ulaşılmaları öngörülen hedefler çerçevesinde ilgili tüm kurum ve kuruluşlarca yapılması gerekli planlamalar ve alınması gereken önlemler belirlenmiştir.

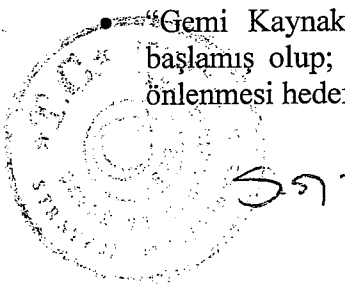
2- İzmir’de çevre kirliliğine yol açan ve arıtma tesisi olmayan yerleşim birimleri ve fabrikalarla ilgili alınan önlemler:

- Atıksu arıtma tesisi olmayan yerleşim yerlerinin altyapıdan sorumlu idarelerine atıksu arıtma tesisi kurmaları için 2006/15 Sayılı “Atıksu Arıtma Tesisleri İş Termin Planı Genelgesi” kapsamında nüfuslarına göre belli süreler verilmiş olup; genelge kapsamında hazırlanan iş termin planları İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından takip edilmektedir. İş termin planında verilen taahhütlere uymayanlara idari işlem uygulanmaktadır.
- Arıtma tesisi olmayan işletmelere yapılan denetimlerde ise atıksu arıtma tesisi yaptırılması ya da atıksuyun fosseptikte biriktirilmesi sağlanmaktadır. Kirlilik tespiti halinde ise 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında idari işlem uygulanmaktadır.

Ayrıca 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 7. maddesi uyarınca bölge ve havza bazında çevre düzeni planları, 14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği’ne uygun olarak Bakanlığımızca yürütülmektedir. Bu doğrultuda çalışmaları Bakanlığımızca yürütülen çevre düzeni planları, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey-2 İlleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Söz konusu çevre düzeni planlarında mekânsal kararlar oluşturulurken diğer kurumlarca üretilen veri ve bilgilerle birlikte Orman ve Su İşleri Bakanlığınca hazırlanan Havza Koruma Eylem Planları ve Havza Yönetim Planları da dikkate alınmaktadır. İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, yukarıda anılan hususlar dikkate alınarak ilk defa 23.06.2014 tarihinde onaylanmış olup 1. ve 2. askı süreçleri tamamlanmıştır. 3. askı sürecine ilişkin değerlendirmeler devam etmektedir.

3,5- İzmir’de Bakanlığımızca yürütülen çevre projeleri:

- “Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı (EKİP)” 2012 yılından bu yana yürütülmekte olan bir çalışmadır.
- “Gediz Havzası Arıtma Çamuru Yönetim Planı Hazırlanması Projesi” 2016 yılında başlatılmış olup; bu proje ile Gediz Havzası’ndaki arıtma çamuru miktarının tespit edilerek azaltılması, işlenmesi, geri kazanımı ve bertarafı hedeflenmektedir.
- “Gemi Kaynaklı Atıkların Sebep Olduğu Deniz Kirliliği Projesi” 12.03.2015’te başlamış olup; bu proje ile gemi kaynaklı atıkların sebep olduğu deniz kirliliğinin önlenmesi hedeflenmektedir.

- “Büyük Yakma Tesisleri Direktifinin Uygulanması İle Hava Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi” kapsamında ülkemiz genelinde faaliyet gösteren BYT’lerin, detaylı envanterinin oluşturulması ve mevcut durumlarının Endüstriyel Emisyonlar Direktifine uygunluğunun değerlendirilmesi; uyumlaşma ve mevcut en iyi tekniklerin uygulanması için gerekli ihtiyaç ve maliyet hesaplarının yapılması hedeflenmektedir.
- “Türkiye’de Deniz Stratejisi Çerçeve Direktifi Kapsamında Kapasite Geliştirme Projesi” 06.04.2016 tarihinde başlamış olup; bu proje ile denizlerimizde iyi çevre durumuna ulaşılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için Türkiye’nin desteklenmesi hedeflenmektedir.
- 2013/37 Sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi kapsamında “İllerin Hava Kalitesi Envanterinin Oluşturulması ” çalışması yürütülmektedir.
- Ayrıca Ortofoto projesi kapsamında İzmir ilinin havadan görüntü alımı yapılmış olup Kamu Kurum, Kuruluşlar ve Yerel Yönetimlerle ücretsiz olarak paylaşılmaktadır.

4- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Çevre Kanunu’na aykırı faaliyet gösteren ve kirliliğe sebebiyet veren işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu ilgili maddelerince idari yaptırım uygulanmakta ayrıca çevre kirliliğine sebebiyet verenler hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmaktadır.

İzmir İlinde Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2015 yılında 3462 denetim gerçekleştirilmiş, 38.182.240 TL idari yaptırım uygulanmış; 2014 yılında 2944 denetim gerçekleştirilmiş, 17.734.403 TL idari yaptırım uygulanmış; 2013 yılında 1244 denetim gerçekleştirilmiş, 13.908.743,27 TL idari yaptırım uygulanmıştır

